

Naročnina mesečno 25 Din, za izuzetno 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za izuzetno 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10650 in 10.349 za izuzetno Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

SCOUVENEC

Beseda našega voditelja

Mi smo narod, ki noče živeti v politični in gospodarski diktaturi, marveč v politični in gospodarski demokraciji — s temi klenimi besedami je naš minister za notranje zadeve dr. Korošec na nedeljski seji banovinskega odbora JRZ podal vodilno smernico sedanjosti vlade. To pa, kakor razvidimo iz celotnega govora našega voditelja ob tej priliki, ne pomeni, da bi se v sedanjem težkem in odločnem času hoteli držati polovičarskih kompromisov v načelnih vprašanjih naše državne politike, da bi skušali balansirati med nasprotnimi programi ali pereče probleme našega političnega upravnega in socialnega življenja enostavno zavlačevati, kakor se je to delalo doslej od režimov jugoslovanskega fašizma. Minister dr. Korošec je sam opozoril na zgled francoskih volitev, ki so pomedle s strankami, katere, kakor je dejal, nimajo jasne socialne niti gospodarskega programa in se hočejo s poglavitnim svetovnim naziranjem samo igrati.

Načela in metode vlade dr. Stojadinovića so jasna, kakor je jasen program JRZ, in teže za temeljito rešitvijo vseh glavnih problemov našega notranjega ustroja in razvoja, ki je bil zavožen samo zaradi polovičarskega šušmarstva in lahkomišljene nemarnosti režimov, ki so svojo nesposobnost in slabost hoteli nadomestiti z »močno roko«, to je z nasiljem, ki nima za seboj nobene ideje. Temu nasproti postavlja sedanja vlada idejo demokratične vladavine, ki je močna po svojem konkretnem in pozitivnem političnem in socialnem programu, katerega v imenu ljudstva podpira z avtoriteto napram vsakemu brezpogojno pravičnemu zakonu. Dočim je jugofašizem pomenil protizakonit teror, ki naj sankcionira golo oblastiteljnost in samovoljo protiljudske skupine, se naslanja sedanja vlada na zakon, ki ga mora vsak tako sveto spoštovati kakor ga ona sama. Seže, ko bo globoko v politično zavest našega javnega življenja pronicljivo prepričanje, da se, kakor je poudaril naš voditelj, naša številna notranjopolitična vprašanja ne morejo rešiti drugače, kakor v miru, strpljivosti in medsebojnem zaupanju, bodo premagani zadnji ostanki fašistične miselnosti, ki je v prošli dobi zastrupljevala našo javno politiko in bo prosta pot za temeljito ozdravljenje in presnovo našega javnega življenja. Tako proti jugofašistični anarhiji, ki jo je povzročilo nasilje, za katerim je stal edino egoizem kliče, kakor proti zablodi onega socializma, ki hoče svoj zamisel uveljaviti po razredni diktaturi, je edino zdravilo v zdravi demokraciji, ki hoče po besedah ministra dr. Korošca izločiti iz našega političnega življenja vsako nasilje, vsako laž in vse nepošteno metodo, naj jih zagreši kdorkoli. To pa velja tudi za one, ki pod nasiljem razumejo zakon ohranitve neobhodnega reda in miru pa mislijo, da bi se na sebi morebiti upravičeni cilji mogli dosegati s tem, da se kruto kršijo zakoni, ki štijo življenje in imetje državljanov. Tudi pred tem terorjem ne sme oblast kloniti, ako noče, da se, kakor je jedrnat povedal naš voditelj, naše politično življenje zavoji v popolni razkroj.

Besede ministra dr. Korošca, ki prevzema danes toliko važno mesto v vladi, katere od vseh dosedanjih nudi največ jamstva, da se uresniči poštena jugoslovanska demokracija, pa so v prvi vrsti naslovljene na one, ki se, potem ko je njihov režim bil po viharju ljudskega gorenja odpihnjen, bavijo sedaj s kuhanjem in varenjem najlažjivijših vesti in najbrezvestnejših klevet ne samo o odgovornih voditeljih naše državne politike in o drugih državnih funkcionarjih ter institucijah, ampak se v tem svojem delu ne ustavljajo niti pred najvišjimi predstavniki države. To se posebno v takem času, kakor je današnji, ko je ugled države najnujnejši pogoj, da vohre najrevolucionarnejših dogodkov na mednarodnem poprišču premane trdna in neomajana, v resnici pravi ogrožati temelje države, kakor je to delo ožigal naš voditelj. Kaj čudno se sliši, če žalujoci prijatelji bivših režimov, kojih korupcija se odkriva ter se bo brez dvoma čedalje bolj odkrivala v vsej svoji brezmejnosti, trošijo iz dobro kritih zakotij klevete o aferah, v katere da so zapleteni najvišji dostojanstveniki ter politiki sedanjice vlade! To je grdo delo, ki računa na to, da bodo ljudje, ki so zaradi korupcije, katere je imela svojo največjo začetnico ravno v bivši jugofašistični diktaturi, prepojeni z nekim splošnim nezaujanjem v poštenost naše uprave, nasledili takim z ničemer dokazanim obdolžitvam, sumničanju in namigavanjem o možeh, ki so si postavili za nalogo borbo zoper pokvarjenost bivših režimov in zoper demoralizacijo, ki so jo širili. Mi vemo, da v vladi, v kateri sodeluje za ozdravljenje našega političnega življenja dr. Korošec, ni mogoče ničesar, kar bi bilo podobno korupciji, kateri naš voditelj nikoli ne bo nudi svoje roke in zato je treba ogroženo odklanjati govorice, ki ne morejo imeti drugega izvora, kakor v zlobnih namenih prevaranih elementov, ki se ne ustrašijo nobenega sredstva, da bi se zopet dokopali do oblasti.

Se bolj razrušilna pa je tista sistematična akcija, ki čisto posnema fašistične metode, da se namreč skušajo lahkoverni ljudje begati glede političnega položaja države same z najrazličnejšimi golimi izmišljotinami, o katerih avtorji sami dobro vedo, da so brez dejanske podlage in ki bi, če bi bile resnične morale omajati v nekritičnih umih vero v trdnost države in v pravilno orijentacijo naših državljanov. Vse to je, kakor je dr. Korošec prav naglašal, brez zavesti odgovornosti in posledice izmišljeno zgolj zato, da bi se v ljudeh umetno ustvarilo prepričanje, da je vse zavoženo in da da je zato zopet treba »diktatorja«, seveda iz vrst slavne JNS... Ako bi večina ljudstva v Jugoslaviji ne bila zdrava in ne bi imela zdrave naravne sodbe o tem, kdo mu resnično dobro hoče, kdo pa zasleduje samo svoje sebične oblastiteljske namene, bi tako delo moralo resnično privedi do tega, kakor je minister dr. Korošec dejal, da bi se zaradi medsebojne politične mržnje in ene krize v drugo pogrezali vedno globlje in globlje. Čas je, da bi tisti, ki nimajo toliko heroizma, da bi s takimi meto-

ZN ne ve kam z Abesinijo

Baron Aloisi noče k isti mizi z Voldemarijanom

Težave bodo obšli s tem, da sejo odložijo

Baron Aloisi.

Zeneva, 11. maja. c. Danes se je v Zenevi nadaljevalo zadnji prekinjeno zasedanje sveta ZN. Angleški zunanji minister je prišel v Zenevo že včeraj in je imel zelo mnogo sestankov posebno s predstavniki tako zvanih nevtralnih držav. Anglija posebno polaga na mnenje teh držav, ker meni, da bodo te države podpirale politiko odpora proti Italiji.

Tekom današnjega dne so bili že običajni sestanki med različnimi voditelji delegacij, ki imajo namen, da že v naprej izdelajo sklepe, ki jih nato svet navadno na seji odobri. Tako je Paul Boncour imel sestanek z Edenom, nato pa je sprejel barona Aloisia, španskega delegata de Madariaga in ruskega zastopnika Potemkina, ki skupno z Litvinovim obdelava ženevski teren. Eden pa je od svoje strani sprejel najprej poljskega zunanjega ministra Becka, belgijskega ministrskega predsednika Van Zeelanda, nizozemskega zunanjega ministra, portugalskega zunanjega ministra Montejira in ob koncu še predsednika odbora osemnajstice de Vasconcellosa.

Opoldne so bila običajna diplomatska kosila, ki so po ženevski tradiciji najbolj bogata na zaključkih. Paul Boncour je obedeloval pri tajniku ZN Avenolu. Eden pa je imel skupno kosilo kar z vsemi zunanjimi ministri tako zvanih nevtralnih držav. Po tem obedu se je raznesla senzacionalna vest, da je Angliji uspelo, da je potegnila za seboj ves blok teh držav. Načelo tega bloka je, kakor znano, zvišati prestiž ZN in privesti politiko zvestobe paktu do zmage.

Pred sejo popoldne, ki je bila napovedana za 17. uro, so se ti sestanki nadaljevali. Največjo pozornost je vzbudil zelo dolg sestanek, ki se je vršil med baronom Aloisijem in pa sovjetskimi zunanjim ministrom Litvinovim. Ta sestanek je zavrnil dopolne Paul Boncour in kakor se izve, gre celo zato, da se Rusija priključi tistim državam, ki bi pod vodstvom Francije zahtevale ukinitev sankcij proti Italiji. Vse to pa zato, da bi tako Italija kakor tudi Rusija sodelovali pri reševanju porenjskega problema v tisti smeri, kakor to želi Francija. Ne ve se še, v koliko je ta sestanek premagal mnoge pomisleke Litvinova.

Popoldne je dopotoval v Zenevo iz Pariza Voldemarijan, ki je imel takoj dolg telefonski pogovor s samim negušom v Jeruzalemu. Abesinski delegat je dobil vsa pooblastila, da nadaljuje s svojo diplomatsko borbo v Zenevi. Takoj nato pa je sprejel Avenol brzojavko od samega neguša iz Jeruzalema in ta brzojavka je bila takoj objavljena. Brzojavka glave:

»Prosim, da bi sporočili svetu ZN in članicam ZN sledeče: Mi smo sklenili, da končamo vojno, ki je bila najhujša v teh časih. Hoteli smo, da bi se preprečila poguba vsega abesinskega naroda in da bi rešili tisočletno neodvisnost Abesinije. Od začetka sovražnosti smo storili vse za mir. Ko je Italija začela uporabljati strupene pline, smo uvideli, da se proti takim sredstvom ne moremo braniti. Torej je jasno, da mora ZN nadaljevati svoje delo in da naj ne prizna teritorialne zasedbe Abesinije.«

Posebni Havasov dopisnik poroča z Dunaja: Po vseh, ki prihajajo z Dunaja, je ob priliki današnje proslave majskega dneva demonstriralo 600 članov Heimwehrovcev in Feyevih pristavev proti vlad in proti »Zvezi svobode«. Govori se, da je Fey z neke hiše na Ringu osebno vodil te demonstracije. Policija je razgnala te demonstracije. Aretirala je okoli 50 oseb.

dami politične borbe nehali, izprevideli, kako bi se znale na njih samih kruto maščevati — saj zgledov za to v današnji Evropi ne manjka!

Toda mi smo optimisti, ker zaupamo tako v moralno moč našega ljudstva kakor v sedanje vodstvo naše državne politike, da bomo po demokracijskih metodah premagali vse zle posledice prošlosti in da bo zdrava ljudska volja, zaščitenost od vsakega nasilja po nepristransko pravičen zakonu pomagala ustvariti tisti medsebojni sporazum, na katerega je treba postaviti resnično trajno stavbo jugoslovanske demokracije.

Po tej brzojavki je postal položaj nekoliko oster. V ozadju je bil namreč predviden postopek, da se vsa abesinska zadeva odloži na junijsko zasedanje sveta ZN. Poleg tega pa je baron Aloisi takoj nato izjavil, da ne more več sedeti skupaj za isto mizo z abesinskim delegatom.

Zelo veliko je bil zato zanimanje za sejo, ki se je začela ob 17. uri. Sejam predseduje angleški zunanji minister Eden. Seja je bila najprej tajna in v dvorani pred sejo dvorano je krožil Voldemarijan in čakal, ali ga bodo poklicali k mizi. Veliko presenečenje je vzbudilo dejstvo, da je bil Voldemarijan povabljen k mizi in kmalu nato so časniki opazili, da je iz seje dvorane hitro prišel baron Aloisi z vsemi svojimi sodelavci. Tokrat pa je baron Aloisi ostal v dvorani in čakal, kdaj pride Voldemarijan iz dvorane. Ta je kmalu nato prišel in baron Aloisi se je vrnil v dvorano.

Kmalu nato se je izvedelo, zakaj je prišlo do vsega tega simboličnega letanja, ki naj zadosti pravici vsaj v videzu. Eden je postavil takoj v začetku na dnevni red spor med Italijo in Abesinijo in je rekel, da mora zato zaprositi obe stranki, da se vsedeta za isto mizo. Baron Aloisi je takoj vstal in kratko izjavil, da Abesinija več ne obstoja in zato on ne more sedeti za isto mizo. Voldemarijan je prišel k mizi, kjer so mu sporočili, da bo ZN obravnavala spor med Italijo in Abesinijo. Takoj nato pa je Eden zaprosil Voldemarijana, da naj se zopet umakne, ker bo svet ZN obravnaval druge zadeve. Ko se je Voldemarijan vrnil

iz dvorane, je odšel v dvorano baron Aloisi, ker se je govorilo o nečem drugem in ne o Abesiniji.

Seja ob času, ko to poročamo še traja in je zelo verjetno, da se govori o porenjskem problemu. Sir Eric Phipps, angleški veleposlanik v Berlinu je poslal Edenu v Zenevo odgovor nemške vlade na vprašanja angleške vlade. Kakor se izve, je odgovor zelo kratek in meriten in posebno osoren v tistih točkah, kjer se govori o zaupanju v pogodbe, ki bi jih v bodoče še sklenila Nemčija. Vendar pa Hitler priznava potrebo, da se naj pogajanja nadaljujejo.

Na tajni seji sveta Zveze narodov, ki se je začela ob 17. uri, je bilo sklenjeno, da se že na dnevni red tega zasedanja vpiše tudi razprava o sporu med Italijo in Abesinijo. Na seji se je razvila dolga debata med posameznimi delegacijami, zmagalo pa je stališče Edena, ki je zagovarjal tezo, da mora biti to vprašanje obravnavano še tokrat v Zenevi. Baron Aloisi je podal časniki izjavo, da ne more sedeti skupaj za isto mizo z nekim abesinskim delegatom, ker smatra Italija Abesinijo popolnoma podvrženo svoji suverenosti. Baron Aloisi je izjavil, da se ne bo udeleževal nobenih razgovorov, ki bi obravnavali to vprašanje, ker to vprašanje za njega več ne obstoja.

London, 11. maja. c. Angleška vlada je imela popoldne sejo in sklenila, da bo formalno protestirala v Rimu proti aneksiji Abesinije. Angleška vlada bo opozorila, da to ni v skladu s pogodbanimi, ki so bile sklenjene v letu 1906. in 1925.

Dr. Stojadinović na naslov Francije

Pariz, 11. maja. AA. »Petit Parisien« priobčuje izjavo, ki jo je dal predsednik jugoslovanske vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović belgijskemu poročevalcu tega lista. Poročilo pravi:

V tujni niso pravilno ocenili važnosti belgijskih konferenc, ki so se vršile v okviru sestankov stalnih svetov Balkanske zveze in Male zveze. Zato sem smatral za najbolj primerno, če na sklepe in pomembne odločitve v Belgradu opozori državniki, ki je te konference vodil z avtoriteto, ki so mu jo priznali njegovi tovariši obeh teh političnih skupin. Predsednik jugoslovanske vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović se je odzval moji prošnji in je dal za »Petit Parisien« izjavo, ki jo priobčujem spodaj. Besede predsednika jugoslovanske vlade sem kar močno zabeležil. Njegove izjave pa bi bile še mnogo krepkeje, če bi jih mogel ponoviti s poudarkom, s katerim jih je izrekel. Francoski bralec že dobro pozna močno osebnost dr. Milana Stojadinovića. V stolpcih tega lista je pred meseci izšla mojstrska slika o tem državniku, ki jo je naslikal poseben poročevalec »Petit Parisien« Lucien Bourges v okvirju obsežne ankete o podunavski Evropi. Ta osebnost stoji sedaj pred menoj. Pred mano stoji osebnost močnega borca, ki z ljubeznivim nasmehom in z odločnimi kretnjami poudarja posamezne besede in jim daje še globlji pomen. Predsednik ministrskega sveta me je sprejel v moji hiši na Topčideru, tem boulognskem gozdu v Belgradu, poklanjajoč na ta način »Petit Parisien« redke trenutke oddiha, ki mu jih dovoljujejo njegove obsežne obveznosti in težka dolžnost. Dr. Stojadinović pravi:

»Spremljali ste naše delo zadnjih dni. Mogli ste se prepričati, s kakšno skrbnostjo smo v sklepnem poročilu o sedanjem zasedanju Balkanske zveze in Male zveze, ki sem mu predsedoval, očitati vse točke, ki so bile na dnevnem redu naših posvetov. Zato smatram, da ta poročila ne potrebuje nobenega posebnega komentarja za francoske bralec. Želim pa poudariti okolnost, da obe ti skupini, Mala zveza in Balkanska zveza nista bili nikoli tako tesni, tako močni in složni, kakor sedaj. To je okolnost, ki naj ne bo več predmet diskusije med našimi prijatelji. V tem oziru naj ne bo nobenega dvoma več, prav tako pa tudi med tistimi, ki niso naši prijatelji. Naši skupni

sestanki se razvijajo v duhu popolne prisrčnosti in pa v ozračju, ki omogoča popolno proučitev vprašanj, ki so pred nami in ki nastopajo zaradi svoje mednarodne aktualnosti. Tudi v Belgradu je prišlo o vseh vprašanjih do popolnega sporazuma brez kakršnekoli težave, enostavno s tem, da smo svoja stališča prilagodili drug drugemu. Tudi o vprašanju, kako naj tolmачimo balkanski pakt, ni bilo nobenega niti najmanjšega nesoglasja, ki bi moglo opravičevati spletke, ki so zadnje čase nastale proti nam. Obenem smo krepko odločeni, da z vsemi silami in sredstvi, s katerimi razpolagamo, jamčimo za nedotakljivost svojih mej. To je nekaj, kar je treba vedeti. Če bi drugače ravnali, bi bil Balkan zopet raztrgan in bi moral k ležati med nasprotnimi privlačnimi tečajci.«

Tudi Male zvezo so v nekaterih tujih krogih skušali predstaviti tako, kakor da so te tri države nastopile druga proti drugi in da nobena izmed njih noče odstopiti od svojega stališča. Spletke o tej stvari so bile zelo obširne. V svojem poročilu smo nanje javno odgovorili in izjavili, da države Male zveze nimajo nobenega poudara izpremeniti svoje politične smeri, ki so jo doslej vodile z neomajno krepkosti. Bolj kakor kdaj prej se bomo ravnali po smernicah, ki so nas vodile doslej v 16 letih od ustanovitve Male zveze, v letih, ki so bila tako bogata na izkustvih. Iz istega razloga smo krepko poudarili, da pomenijo nadvladnijski interesi in razumevanje zgodovinskih potreb kategorične imperativne, ki pretvarjajo naše edinstvo v nezlomljivo.«

»Verujte mi, da ne podcenjujemo nobene težave, s katerimi se mora sedaj Evropa boriti. Zavedamo se, da je tudi mir sam v resni nevarnosti. Zaradi tega hočemo nadaljevati svoje delo. Bodite prepričani, da nas dogodki ne bodo presenetili in da nas bodo našli pripravljene tako pri ohranitvi miru, kakor pri varstvu svojih koristi.«

Steer pa mislimo, da pripada Franciji pri reševanju miru na evropski celini še velika naloga. V tem oziru bo naša v nas vedno zveste zavetnike, ki bodo te množice, tim složeniji bodo.«

Glede Jugoslavije morem pristaviti, da »politika miru in razumevanja opira na notranji položaj, ki se čedalje bolj krepi, in ki se v glavnem naslanja na veliko jugoslovansko radikalno zajedništvo. Ta stranka je nastala na podlagi sporazuma med tremi velikimi bivšimi političnimi strankami radikalov, bosanskih muslimanov in Slovenske ljudske stranke. Stranka je sedaj že v celoti organizirana v petih od devetih banovin. V nekaj dneh pa bo dokončana organizacija stranke po vsej državi, tako da se bo mogel koncem meseca sestati v Belgradu vsedržavni kongres stranke. Na ta način bo vlada, ki jo vodim, postala izraz velike in močne politične organizacije in se bo mogla s podvojeno energijo posvetiti nadaljnjemu uresničevanju svojega programa.«

Premestilve generalov

Belgrad, 11. maja. m. S kraljevim ukazom je na predlog vojnega ministra postavljen za pomočnika vojnega ministra divizijski general Zivko Stanisavljević, dosedajni pomočnik poveljnika 5. armadne oblasti; za pomočnika poveljnika 4. armadne oblasti je postavljen divizijski general Djordje Radisavljević, dosedaj predsednik stalne izpitne komisije za majorski čin; za pomočnika 5. armadne oblasti je imenovan divizijski general Stojan Miloradović, dosedajni poveljnik bosanske divizijske oblasti; za načelnika adjutantskega oddelka v vojnem ministristvu je postavljen pehotni brigadni general Dragoljub Čirić, dosedajni poveljnik donavske divizijske oblasti. Dosedajni dolžnosti je razrešen orožniški brigadni general Stojan Trnokopović in stavljen na razpoložanje vojnemu ministru.

Demonstracije na Dunaju

Heimwehr po krščanskem delavstvu

Posebni Havasov dopisnik poroča z Dunaja: Po vseh, ki prihajajo z Dunaja, je ob priliki današnje proslave majskega dneva demonstriralo 600 članov Heimwehrovcev in Feyevih pristavev proti vlad in proti »Zvezi svobode«. Govori se, da je Fey z neke hiše na Ringu osebno vodil te demonstracije. Policija je razgnala te demonstracije. Aretirala je okoli 50 oseb.

Vladni krogi pa podčrtavajo, da je do večernejših demonstracij na Dunaju prišlo radi tega, ker se zmeraj obstoja nasprotno med Heimwehrovci in pa delavsko organizacijo »Zveza svobode«. Fey se je pojavil na balkonu neke hiše, ko so delavci korakali po ulici. Red so takoj vpostavili.

Korbaro poroča: Včeraj je bila na trgu »Neznanega junaka« velika proslava majskega dne avstrijskih delavcev in »Zveze svobode«. Proslava je imela značaj izjave zvestobe delavstva novi Avstriji in njeni vladi. Voditelj »Zveze svobode« in vodja avstrijskega delavstva je podčrtal v svojem govoru brezpogojno voljo delavstva, da ostane enotno in da dela za obnovo domovine.

Zvezni kancler je podčrtal potrebo, da je sodelovanje vseh elementov potrebno, da bo tako mogoče pobijati krive nauke marksizma na eni strani in ideje narodnega socializma na drugi strani. Program in politiko nove Avstrije določa še dalje zvezni vodja domovinske fronte. Po govoru so korakali delavci pred predstavniški oblasti in vzklikali Avstriji in vladi dr. Schuschnigga.

Proti fašizmu in komunizmu

Govor notranjega ministra dr. Ant. Korošca na seji banovinskega odbora JRZ v Ljubljani dne 10. maja

Preteklo nedeljo dopoldne ob 10 je bila v Ljubljani seja banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino. Po svojih predsednikih in podpredsednikih so bile zastopane vse okrajne organizacije JRZ v Sloveniji. Manjkalo je le par delegatov, ki so svojo odsotnost opravičili. Sejo je zabel in vodil burno pozdravljen predsednik banovinskega odbora JRZ, dr. Ant. Korošec.

se organizacije JRZ notranji minister g. dr. Ant. Korošec, ki je podal naslednji pregled zunanjih in notranjih politike Jugoslavije:

Francoške volitve

V zadnjem času se odigravajo v inozemstvu veliki dogodki. Pri skupščinskih volitvah v Franciji so po številu glasov napredovali v prvi vrsti skrajni levicariji in skrajni desničarji, po poslaniških mandatih pa levicariji in sicer samo socialni demokratje in komunisti, torej sami čisti marksisti. Za zrelost našega političnega pojmovanja je zanimivo, da se veselijo zmage najskrajnejše levice celo ljudje, ki nečejo in tudi nimajo nobenega interesa, da nam zavladajo komunizem. Za vse nas je pa poučno, da so pri teh volitvah nazadovale vse stranke, ki nimajo jasne socialne niti gospodarskega programa in ki se hočejo s poglavitnim svetovnim naziranjem igrati. Bodi vroč ali mizer, lektor je mlačen, tega ljudstvo ne mara. Napredovanje in pospeševanje komunizma na Francoškem nam ne bo in ne sme biti vzor; mi smo narod, ki neče živeti v politični in gospodarski diktaturi, marveč v politični in gospodarski demokraciji. Po kakšnih potih bo hodila nova Francija v zunanji politiki, se iz redkih izjav novih levicarskih voditeljev težko vidi. Prihodnji dnevi bodo prinesli razjasnjenje.

Italijanska zmaga v Abesiniji

Drugi dogodek je zmaga Italijanov v Abesiniji. Ves čas abesinske vojne je bila naša javnost rezervirana in korektna, priznati pa moramo, da je bila enaka tudi italijanska javnost nasproti nam. Želimo, da tudi v bodoče ostanemo med nami odnosi dobrih in korektnih sosedov.

Avstrija se oborožuje

Avstrija je šla za nemškimi zgledom in je začela organizirati vojsko. Hoče se namreč braniti proti Nemčiji. Mala Avstrija proti veliki Nemčiji! Na drugi strani pa se koroškim Slovincem od časa do časa obljubljajo manjšinske pravice, dali jih pa še niso.

Strelji v skupščini

V naši notranji politiki je še vedno najznačilnejši dogodek: streljanje v narodni skupščini. To streljanje so pripravili in izvedli tako imenovani potočci, željno pričakovali in pozneje odobrvali so ga pa tudi jugofašisti. To je žalostno poglavje v zgodovini našega notranjopolitičnega življenja. Velika, žalostna in usodna je zabloda, če se postavi načelo, da je treba politična vprašanja reševati z revolucijo, z nasiljem. Narod, ki neče niti fašizma niti komunizma, mora odločno nastopiti proti takim metodam. Ljudstvo jasno vidi, da niso najboljši niti najposposobnejši ljudje tisti, ki hočejo z revolucijo in nasiljem odstraniti svojega političnega nasprotnika in priti sami na oblast. Naša številna notranjopolitična vprašanja se morejo reševati le v miru, strpljivosti in medsebojnem upanju, ne pa v dimu smodnika. Naše zdravilo mora biti zdrava demokracija, ne pa nasilen, brezobziren fašizem in komunizem. Naša vlada hoče iti po teh potih, nasprotniki fašisti in komunisti jo ovirajo, ljudstvo pa bi moralo vladi pomagati, dokler ne doseže svojega cilja.

Proti vsakemu nasilju in nezakonitosti

Kdor hoče zdravo demokracijo, mora iz političnega življenja izločiti vsako nasilje. Ne sme se streljati na tiste, ki so nasprotnega političnega mišljenja. Ne smejo se požigati hiše tistim, ki so drugače volili. Ne smejo se uničevati vinogradi in sadonosniki tistim, ki niso pristali iste stranke. Tako postopanje ni samo nekrščansko, ni samo skrajno nekulturno, marveč je zanikanje vsakega zdravega političnega življenja. Na tak način ne bomo prišli naprej, marveč se vedno bolj pogrezamo v medsebojno mržnjo. Vsakemu, ki uvaja tako šolo v naše politično življenje, se bo to prej ali slej kruto maščevalo. To velja za desno in levo, za povsod, kjer se pojavljajo taki dogodki. To krščansko, kulturno, demokratično naziranje smo vsi dolžni razglasiti in širiti, sicer nam bo vsem hudo. Oblasti, ki morajo vladati v takih razmerah, pa morajo biti strogo pravilne, pa tudi strogo odločne. Zdravimo vsi, ki ljubimo državo in želimo v njej trajnega reda in miru, zdravimo take rane, kjerkoli se pokažejo!

Danes se toliko govori o potrebi medsebojnega sporazuma. Kako pa naj pridemo do iskrenega sporazuma, če se z nasiljem in napadi ne dopuščamo, da med nami izgine vsako samoljubje.

Boj razširjevalcem laži in klevet

Iz našega političnega življenja pa moramo izključiti tudi vsako laž. Nič ne bi verjel, kakšne gorostasne laži se pri nas izmišljajo, kakšni ljudje jih širijo in trošijo in na kakšne načine jih širijo. So posebne kuhinje, v katerih pokvarjeni ljudje pripravljajo in kuhajo najgorostnejše lažnjive vesti o najvišjih državnih dostojanstvenikih, o vladi, o režimu, o uradnikih in o vsakem, ki je tem ljudem in njihovim ciljem nasproten ali vsaj nenaklonjen. Ti krogi sploh nimajo vesti. Komaj se take vesti razširjajo med ljudmi, že prilajajo iz teh kuhinj iste laži v novih verzijah in v novi obleki.

Hudo nam je, ko vidimo, da se raznašalci takih vesti ne ustavijo niti pred najvišjimi osebam in iz najbolj sebičnih razlogov. Kam bo privedla taka neda borba? Širitelji takih laži nimajo vesti

in nečejo razumeti dalekosežnih posledic takih zlobno izmišljenih neresnic. Vse zaradi egoizma! To moramo odločno poudariti, da se laži v kali zaduše, razširjevalci pa do gola razkrinkajo. V interesu ugleda države in tudi v obrambo postenja teh visokih oseb pozivam vse poštene ljudi in vse oblasti v državi, naj ne dopuščajo razširjevanja laži, ki ogrožajo temelje naše države.

Kaj je s Feniksom?

Nič novega ni v naši državi to, da zabavljajo čez vladno in ministere. Najnovejša kost, ki jo glodajo, je dunajska zavarovalnica Feniks, ki je imela svojo podružnico tudi v Belgradu. Neki ministri so bili svoj čas v upravi te zavarovalnice, pa so izstopili iz uprave, ko so postali ministri. Tako je bilo potrebno in tako je tudi bilo. In to je bilo že skoro pred dvema letoma! Samoposebi umevno je, da kot člani uprave belgrajske podružnice niso niti vedeli niti slišali niti imeli kakšne zveze z denarnimi podporami, ki jih je zadnji čas dajala dunajska centrala Habsburžanom, legitimističnim družinom itd.

Dobro vemo, da opozicija o vladi nikdar lepo ne govori. Pa tudi tu je potrebna meja in ta meja je resnica! Te meje ne bi smeli nihče prekršiti; kdor to dela, greši proti časti, proti časti drugih in proti ugledu oblasti in države! Ni mogoče dovoliti, da se take laži širijo ali tiskajo. To ni več svoboda, marveč anarhija. In temu se mora narediti konec!

Mogočen razvoj JRZ

Pa pustimo to blato in pojdemo na sonce. Stranka JRZ se zadovoljivo razvija. Res je, da so se nekateri starejši radikali postavili ob stran. Po našem prepričanju za to ni bilo razlogov. Obzljajemo to in si umijemo roke vsake krivde. Sami so šli stran. Se ta mesec bo ustanovni zbor JRZ. Mi ga želimo pričakujemo, ker se bo šele potem lahko izdelal program JRZ v vseh podrobnostih in se bo začelo obširno delo za ljudstvo.

JRZ ni niti stara radikalna stranka, ni pa tudi novo oživela Slovenska ljudska stranka. To je čisto nova politična organizacija. JRZ ima svoj program in zaključuje sedaj svojo organizacijsko mrežo po vsej državi. Vsi pozitivni ljudje iz vseh bivših strank so povabljeni, da se nam pridružijo, da bomo z združenimi močmi delali za uresničenje programa JRZ in za blagor kralja, naroda in domovine.

To je glavno, kar mislim, da sem vam moral danes povedati.

Zahteve slovenskih profesorjev

Na občnem zboru Jugosl. prof. društva, sekcije Ljubljana, dne 10. maja 1936, so bile sprejete naslednje resolucije:

1. Zahtevamo, da se takoj namestijo v l. 1932. odpušeni in predčasno upokojeni profesorji in se jim popravijo vse krivice.
2. Realizirajo naj se vsi predlogi, sprejeti na proforskem kongresu v Nišu.
3. Zahtevamo avtomatično napredovanje na podlagi efektivne službene dobe do vseh skupine III-2. Ukine naj se § 258 uradniškega zakona (odstavek 1). Razveljavljaj naj se § 263, točka 1. uradniškega zakona. S šest in dvajsetimi službenimi leti naj se prevedejo vsi profesorji v skupino III-2. Pripravnik, ki so izpolnili zakonske pogoje, naj se takoj postavijo v VIII. grupo.
4. Službena doba naj se zniža na 30 let.
5. Učna obveznost naj se zniža avtomatično z 20 službenimi leti na 16 ur, in dokler ni točka 4. uveljavljena, s 30 leti na 14 ur. Pri štetju učne obveznosti naj se upoštevajo naloge iz narodnega jezika, razredništvo ter varstvo večjih kabinetov in knjižnic.
6. Ekskurzije naj se honorirajo kot službena potovanja.
7. Privatni izpiti in praktični učiteljski izpiti naj se honorirajo.
8. Čim prej naj se uzakoni novela k zakonu o srednjih šolah. Prejemki po tej noveli naj bodo taki, kot jih predvideva novela zakona o sodnikih.
9. Briše naj se v noveli člen, ki govori o suplentih-pripravniki.

Zborovanje učiteljstva mešč. šol

V nedeljo, 10. t. m. je imelo v Celju učiteljstvo mešč. šol dravske banovine zborovanje, ki se ga je udeležilo mnogo učiteljev iz vse banovine. Zboru je prisostvoval kot zastopnik banke uprave referent Rudolf Wagner, od osrednjega odbora je bil pa navzoč predsednik združenja učiteljev meščanskih šol upravitelj Rukavina iz Zagreba. Zborovanje je vodil predsednik sekcije za dravsko banovino upravitelj g. Anton Fakin, ki je v uvodnih besedah pozdravil navzočega zastopnika oblasti in vse zborovalce, da so se v tako obilnem številu udeležili zborovanja. Nato je podal poročilo o dosedanjem delu društva, predvsem je omenjal napore za ustanovitev unije strokovnega društva prosvetnih delavcev — za katero so se izjavila vsa strokovna društva prosvetne stroke. Društvo se je zavzelo za izplačevanje etatnarin in nagrad za katehete ter je predlagalo tudi ukinitve kuluka, ki se je znižal sedaj od treh na dva dni in se plačuje v dveh obrokih. Odbor je sklical tudi anketo za izdelavo učnih načrtov in novega zakona za meščanske šole. Žal, da so medtem sestavili že nov učni načrt, o katerem ni bila sekcija obveščena in je osnutek prešla skrivaj po zasebnem posredovanju, kar se mora grajati, saj so v novem učnem načrtu mnoge stvari, ki so neprimkladne za naše meščanske šole. Zlasti slovenski učni jezik je premalo upoštevan, pa tudi drugi predmeti so obdelani tako, da so le malo uporabni za meščanske šole. Za meščanske šole bi bil potreben in koristen le okvirni učni načrt na podlagi tega bi vsaka šola lahko prirojila svoj načrt, saj so življenjske razmere v raznih delih in okrajih države različne. Pozdravili so tudi poziv kraljevske banke uprave za namestitve dovršenih filozofov na meščanskih šolah, vendar so opozorili, da ne smejo biti te namestitve v škodo pravih učiteljev mešč. šol. Prav posebno se je društvo zavzelo za sestavo učnih knjig in zahtevalo, naj bodo učne knjige za slovenske meščanske šole res originalno slovenske, ne pa kaki manjvredni prevodi. Odbor je tudi zahteval, naj se učiteljstvo meščanskih šol pravilno prevede kot določa zakon. Učitelji so dobili razodobe drž. sveta, po katerih je priznana vsem učiteljem, ki imajo izpite višja strokovna izobrazba, žal da ministrstvo prosvete ne more iz proračunskih razlogov tega iz-

To se lahko prepreči!

Samo ako se ostanki jedil redno in temeljito ne odstranijo, se razvijajo trohno povzročujoče snovi, katere so vzrok mnogih obolenj in mnogih neznosnih zobnih bolečin.

Čistite zato svoje zobe redno s Sargovim Kalodontom. Z blago peno Sargovega Kalodonta čisti zobna ščetka lahko in prizanljivo zobe. Izredno fina sestavina polira zobno sklenino bleščeče belo. Sulfuricinoleat, ki ga vsebuje v naši državi

samo Sargov Kalodont, prepreči tvoritev zobnega kamna ali ga pa odpravi, ako se je že napravil.

★ Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varčna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

Pri zaprtju motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

25 letnica dijaške kongregacije v Kranju

Kranj, 10. maja.

7. maja je preteklo 25 let, kar so bili sprejeti prvi dijaki v Marijino kongregacijo. Tedanji veroučitelj, sedaj že pokojni profesor dr. Franc Perne, je takoj v začetku šolskega leta 1910-11 začel zbirati v rožnenski cerkvi dobre dijake, da bi jih kot prve pripeljal v novo dijaško kongregacijo, ki naj bi bila za bodočnost žarišče in merilo verskega življenja dijakov v Kranju. K prvemu povabilu se je odzvalo okrog 50 dijakov. Njihovo število se je v teku prvega polletja celo znatno povečalo. Imeli so 15 shodov, pri katerih so se seznanjali z namenom, pomenom, notranjo uredbo in zgodovino Marijinih kongregacij. Po tem pripravljalnem delu je bilo treba storiti potrebne korake, da se kongregacija cerkvenopravno ustanovi. Sestavila so se pravila, ki jih je potrdil in odobril kn. šk. ordinariat 19. januarja 1911. Nato so se dijaki začeli pripravljati na slovesen sprejem, ki je bil 7. maja 1911. Sprejetih je bilo 78 dijakov. Tako je bil položen temelj dijaške kongregacije v Kranju pod varstvom prebl. Dev. Marije z naslovom: Mati dobrega Pastirja. Drugi družbeni zavetnik je bil sv. Stanislav. — Dijaki so se zbirali k mesečnim shodom v začetku največ v rožnenski cerkvi, pozneje v župni cerkvi in nazadnje v gimnazijski kapeli. V vojnih letih 1914—1918 so razširili svoj delokrog z apologetičnim, abstinencijskim in ehvističnim krožkom.

V letih po vojni, ko so začela v vedno večjem številu obiskovati gimnazijo tudi dekleta, je bilo treba tudi te povabiti pod Marijino zastavo. Tako je dijaška kongregacija na svojem obsegu znatno pridobila. Ob zaključku šol. leta 1934-35 je štela 98 fantov in 105 deklet.

Blagodejno in blagoslovljeno je bilo delo kongregacije med dijaki v Kranju. V Marijini kongregaciji so sprejemali pobude in duhovne hrane za lastno izpopolnitev; z zgledom pa so utrjevali in dvigali svoje tovariše izven kongregacije. — Skrito je bilo navadno delo, ki je raslo v dušah pod vplivom nevidne milosti, a vendar tudi ni bilo brez vidnih uspehov. Danes, ko gleda kongregacija na sadove svojega 25 letnega blagoslovljenega dela, se prirčno veseli, da je mnogo stotila za utrditev božjega kraljestva med kranjskim dijaštvom in hoče 25 letnico svojega obstoja slovesno proslaviti.

Ker 7. maja ni bilo mogoče izvesti proslave, se je preložila na 17. maja. Takrat bi kongregacija rada zbrala kolikor mogoče veliko število svojih nekdanjih kongregantov. Naprošeno je bilo že ravnateljstvo realne gimnazije v Kranju, da bi takrat izjemoma imeli šolsko sv. mašo ob pol 9 v rožnenski cerkvi, kjer bi se zbrali k sv. daritvi sedanjí in nekdanji kongregantisti, da se skupno Bogu zahvalijo za blagoslovljene uspehe 25 letnega dela. Sv. mašo bo daroval stolni župnik iz Ljubljane dr. Tomaž Klinar.

Pridite, da poživimo spet medsebojne stike, da drug ob drugem obnovimo skrb za versko poglavitost in znova obljubimo zvestobo Materi Mariji!

Napad na sodnika

Litija, 11. maja.

Ko je danes ob pol 9 dopoldne čakal litijski sodnik g. dr. Janko Karlovšek v postajni čakalnici na dopoldanski vlak proti Ljubljani, ga je pet minut pred prihodom vlaka napadel neki delavec iz Kresnic ter ga udaril z debelim vijakom, ki ga je imel pritrdjenega na vrhovi, po glavi tako močno, da je bil g. sodnik Karlovšek takoj ves oblit s krvjo. Drugi udarec tega delavca je prestregel službojuči železničar Simončič Vinko, ki je nasilnežu vzvel vrvice z vijakom. Na postaji so sodnika takoj za silo obvezali, tako da je kljub zadobljeni rani, ki ni ravno lahkega značaja, odpotoval z vlakom na sodno komisijo vrh Sv. Miklavža onstran Kresnic. Nasilnega delavca so takoj prijeli na postaji navzoči orožniki ter ga oddali v litijske sodne zapore. Kot vzrok napada navaja, da je bil od sodnika Karlovškega krivično obsojen na neko očetovstvo. Še na orožniški postaji je sodniku grozil, da ga bo radi te krivične sodbe ubil.

— Da biste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Velik kristjan in velik Belgijec

Belgijski narod slavi svojega patra Damijana

Pater Damijan, ko je bil 33 let star, preden je odšel med gobavce.

Pretekli teden so v Belgiji z veliko častjo pokopali telesne ostanke velikega katoliškega misijonarja, kateri je umrl med kužnimi bolniki na Havajskih otokih. Belgijski narod je pokopal svojega junaka patra Damijana.

Pater Damijan se je pisal Jožef de Veuster. Rodil se je kot kmečki sin v belgijski vasi Tremeloo leta 1830. Kot mladenič je stopil v samostan, kjer je deloval do svojega 33. leta. Ko pa je dopolnil 33 let, se je ponudil svojim predstojnikom, da bi šel rad na havajski otok Mokolaj, kjer bi rad stregel gobavcem ter bi obenem študiral, kako bi se dalo tem nesrečnejšem pomagati. Ko je dobil dovoljenje svojih predstojnikov, je odpoval na otok Mokolaj, kjer se je poslej ves posvetil negi gobavcev. Med njimi je ostal do svoje smrti. Dolgo časa je neustrašeno stregel siromakom, dokler nekega večera ni zapazil, da se je tudi sam nalezel gobavosti. Poprej je vsako jutro začel s kužnimi bolniki jutranjo molitev z besedami: »Moji bratje... Kakor hitro pa je zapazil, da je tudi sam okužen, je že drugo jutro začel z drugimi vred moliti: »Mi gobavci... Umrl je leta 1889, do zadnjega skrbel za svoje gobavce. Sedaj 47 let po njegovi smrti, so njegove ostanke prepeljali v njegovo belgijsko domovino, čeprav bi bili Havajci, zlasti pa gobavci, srčno radi, ko bi ostanke tega krščanskega junaka ostali med njimi.

Zato pa je ves belgijski narod tekmoval, kako bi najslavesneje sprejel kosti svojega velikega sina, po katerem se je tudi belgijski narod sam proslavil med vsemi narodi sveta. Junakovo truplo je nekaj časa nosilo letalo, v Ameriki pa ga je prevzela belgijska ladja »Mercator«, ki ga je pripeljala v Antwerpen.

Tukaj je sprejela krsto velikanska množica ljudi s kraljem na čelu. Slovesnosti se je udeležil papežev nuncij, diplomati, belgijski državniki, škofje, vojaštvo itd. V sprevedu je korakalo za krsto nad 300 članov Veusterove rodovine, med katerimi je bil najstarejši edini še živeči nečak rajnega junaka patra Damijana. Med sorodniki so bili duhovniki, redovnice, redovniki in kmetje.

Ko so krsto med zvonjenjem zvonov in poklonom topov z ladje prenesli na suho ter jo položili na katafalk, na katerem je bila pogrnjena ameriška in belgijska zastava, so vojaške godbe zaigrale belgijsko in ameriško himno. Nato pa je spregovoril belgijski ministrski predsednik van Zeeland takole:

»Pred to relikvijo se ne moremo dovolj globoko prikloniti. V njej počivajo kosti najbolj čistega junaka, kakršnega je kdaj rodilo človeštvo. Obžalovanja vredni gobavci so bili prvi, kateri so nekoč nedoločno slutili človeško veličino moža, ki je za bratovskim ravnanjem in za prisrčnimi besedami skrival svojo voljo, da hoče s temi nesrečniki deliti vso njihovo usodo. Danes pa njegovo ime doni po vsem svetu. Doni v srehi milijonov ljudi, ki so z občudovanjem in do solz ginenji brali nepopisno junaško pesem, katero je ta preprosti belgijski misijonar s krščansko ljubeznijo in skromnostjo pisal. Če ga danes slavi brez razlike vere in plemena ves kulturni svet, slavi s njim junaka, čigar slava pada nazaj na svet. Pater Maminan ni stregel samo gobavcem, katere je tolažil, ampak njegov pogled je potegnil za sboj tisoče drugih. Kadar med misijonarji, moškimi in ženskimi, iščejo prostovoljcev, ki bi med gobavci hoteli ponavljati življenje patra Damijana, se jih oglašijo cele skupine. Kako tolažilno je za nas, kadar pogledamo to čisto kovino njegovega življenja, ko se nam že gabi vse drugo, kar v malenkostih vsakdanjega življenja doživljamo. V veliko čast si štejem, če morem danes

izreči zadnje počačenje junaku človeštva in velikemu Belgijcu, katerega hočeta belgijski narod in njegova vlada tako slovesno počastiti.

Nato je pristopil sam kralj Leopold ter edinemu še živečemu nečaku rajnega junaka Konstantu de Veuster stisnil roko. Nato so krsto v slovesnem sprevedu nesli v katedralo, kjer je bila zadušna masa. Tu je govoril dominikanski pater Rutten:

»Če vzoren človek stvari, za katero se bori, ali pa ljudem, katere ljubi, žrtvuje svoje sree, svojo sposobnost, svoje zemске dobrine, svoje častihlepje in vso svojo prihodnost, tedaj nastopi trenutek, ko ne more žrtvovati nič drugega več kakor samo še svoje življenje. Kadar pa to zadnjo žrtve spremlja še mirna zavesa, da ga čaka neizogibna in gnusna bolezen, katere se končuje z dolgotrajnim smrtnim bojem, tedaj je to nekaj, kar človeka do neba povzdigne... Počivaj v miru vzvišeni gobavec, katerega bi bili nesrečniki, ki si 47 let počival v njihovi sredi, tako radi obdržali v svoji sredi! Može, kakršen si ti, so čast človeštva, ponos domovine in slava duhovništva! Ko je množica videla krsto, ki je v sprevedu prihajala mimo s tvojimi posvečenimi telesnimi ostanke, je v tebi pozdravljala žrtve in je spoznala, da ni lepše žrtve, kakor je bila tvoja. Sedaj boš pričakoval vstajenja v starem univerzitetnem mestu Louvainu, odkoder si šel in kjer si slede generacije mladih ljudi, katere bodo nekoč poklicane za izbrance svoje dežele morda za vodnika njegove usode. Naj se od ga uče, da resnično velik in dobrotin človek n. tisti, kateri ima na tem svetu v izobilju blaga in časti, ampak tisti, ki zna samega sebe pozabiti in se tudi žrtvovati, če je treba.

Nato je spregovoril primas Belgije kardinal van Roey. Naglašal je strašno trpljenje gobavcev, nakar je nadaljeval:

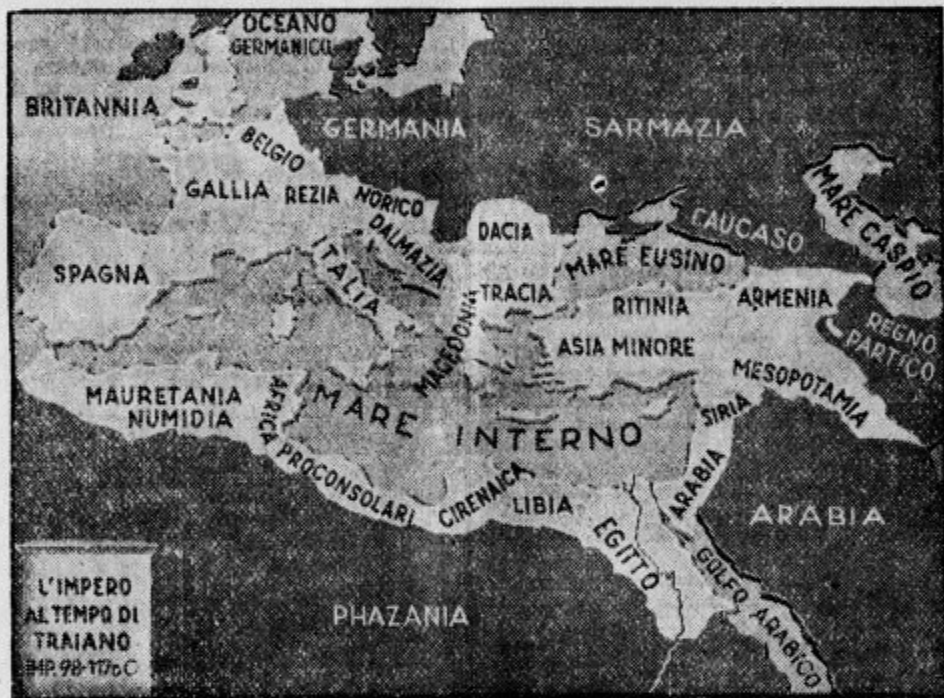
»Ta zadnji razpad, to strašno telesno uničenje je bilo potrebno, da bo mogla neumrjoča duša v tem večji lepoti zablisteti, lista duša, katere se je žrtvovala za Boga in za bližnjega. Slika groze se je v očeh vsega sveta spremenila v prikazni luči in lepote. Krščanski junak se je prikazal v vsej svoji čisti veličini. Svet je spoznal, da je v

tebi zgubil nenavadnega človeka, enega izmed tistih bitij, katere človeštvo plemenitijo s tem, da mu kažejo pot navzgor z udanostjo in ljubeznijo ter njihovo prizadevanje posvečuje milost. Nazadnje je izjavil kardinal, da bo sedaj p. Damijan še bolj kakor nekdanj s svojim zgledom učil in kazal pravo pot. Sredi svojega belgijskega naroda bo pridigoval veličastne krščanske čednosti, utrjeno versko življenje, gorečo pobožnost, popolno samozatajevanje, trdo in neumorno delo — te čednosti, katere je sam izvrševal in katere so ga privedle na vrhunce duhovnega življenja. »Naj bi v belgijskem narodu okrepil versko življenje in pa družinske vezi. Naj bi to dvoje v slogi in krščanski ljubezni bilo zopet uveljavljeno v javnem in zasebnem življenju!«

Pater Damijan proti koncu svojega življenja, ko je bil že gobav.

Zemlievid starega rimskega cesarstva

Ker je Mussolini sedaj razglasil obnovljeno rimsko cesarstvo, naj prinesemo zemljevid starega rimskega cesarstva, ki je bilo največje pod cesarjem Trajanom (od l. 98 do 117 po Kr.). Ta zemljevid je posnetek orjaške kamnite table, v katero je Mussolini dal vrezati zemljevid starega rimskega cesarstva ter jo postaviti na »Cesarsko cesto« v Rimu, da bi vsak Italijan lahko gledal, kakšna je bila moč nekdanjega Rima.

Voda in ogenj uničila celo vas

V Bakonjskem gozdu na Madjarskem leži vas Györravazd. To vas je v petek zvečer doletela strašna nesreča. Ze popoldne se je nebo stemnilo in zadivjal je velik vihar. Kmalu nato pa je začelo grmeti, bliskati se in treskati. V tem je začelo izpod neba liti s tako silo, da so vode nenadno začele naraščati. Mali potočki, ki so tekli mimo naselja, so nenadno narasli v mogočne reke in poplavlili njive in travnike. V hipu so bile pod vodo vse ceste in voda je začela vdirati v kleti in hiše. Kmetje so obupno hoteli kopati jarkove, da bi speljali vodo stran od svojih hiš. V tem pa je nenadno tresčilo v neki hlev, ki je takoj

začel goreti. Ogenj se je s tega hleva razširil na bližnje hiše, nakar se je vsega prebivalstva polastila strašna panika. Nihče ni imel časa niti gasiti. Vsak je poskušal rešiti, kar mu je bilo najdražje. Otroci in ženske so pridrli iz gorečih hiš na ceste, kjer pa je že drla deroča in globoka voda. Ljudi so s težavo spravili v hiše, ki niso še gorele. Toda voda je vedno bolj naraščala in začela vdirati tudi v te hiše. Ker je nevarnost postajala vedno večja, so morali nazadnje prebivalci v svojem obupu zapustiti vas in pobegniti drugam, da so si rešili golo življenje, medtem ko je njihove domačije odnesla voda.

Pred 400 leti obglavljena Ana Boleyn. 19. maja bo preteklo 400 let, odkar je strašni angleški kralj Henrik VIII. dal obglaviti svojo drugo ženo Ano Boleyn. Se ko je živel v veljavnem zakonu s svojo prvo ženo, katero je pa zavrzel, si je vzel za ženo dvorjanko Ano Boleyn. Toda Henrik VIII. se je tudi te žene kmalu naveličal. Da bi se je iznebil, jo je obdolžil prešuštva, nakar jo je zaradi tega dal obglaviti. Ana Boleyn je v toliko zgodovinska osebnost, ker je bila ona povod, da je Anglija odpadla od katoliške cerkve. Rimski papež je namreč odklonil priznanje takega zakona, ki v resnici ni bil nič drugega kakor golo prešuštvo. Zato je Henrik VIII. odpadel od katoliške cerkve ter se sam razglasil za angleškega papeža. Sledilo je veliko preganjanje katoličanov, ki so ostali zvesti Rimu.

Oswald Spengler, znani nemški kulturni filozof, je umrl v Monakovem, star 56 let. Znano je njegovo zgodovinsko filozofsko delo »Propad zahoda«.

Čez 20 let našla brata

Iz Amerike se je v London pripeljala gospa Connel. Pri tej priliki je obiskala kanadsko bolnišnico v Westminsteru. Tu je slučajno zagledala nekega moškega bolnika, v katerem je v svoje veliko začudenje spoznala svojega brata Oliverja Jordana, katerega je že 20 let pogrešala.

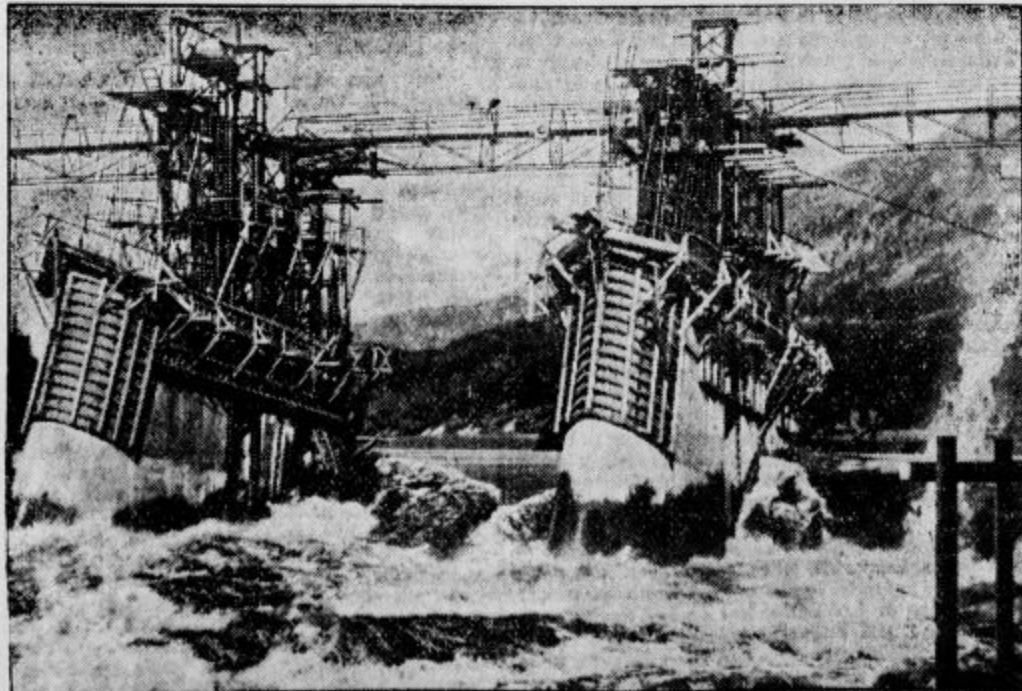
Gospa je pripovedovala, da je njen brat pred 20 leti bil zaprt v blaznici v Darlingtonu, od koder pa je nekoč pobegnil. Vse iskanje za njim je bilo brezuspešno, zato so nazadnje mislili, da se je kje ponesrečil. Ko je slučajno sedaj prišla obiskat to bolnišnico, so ji pripovedovali o nekem moškem, ki prebiva tu, ki pa je že pred mnogimi leti izgubil svoj spomin, da ne more povedati niti kako se piše, niti odkod je doma. Prosila je, naj bi ji tega moškega predstavili. To se je zgodilo. V svoje veliko začudenje je pri tej priliki ugotovila, da je ta mož njen brat, katerega že 20 let pogreša in o katerem je mislila, da je že davno mrtev. Iz osebnih podatkov so oblasti mogle ugotoviti le to, da se je Oliver Jordan pred 18. leti z drugimi bolnimi vojaki vrnil iz nemškega ujetništva v Yorkshire na Angleško. Ker pa ni vedel ne kako se piše, ne kdaj je rojen ne odkod je in so slutili, da je po rodu iz Kanade, so ga poslali v westminstrsko kanadsko bolnišnico. Ker niso vedeli, kako se piše, so mu vzdeli priimek Smith. Ta Smith je torej živel 18 let v tej bolnišnici, ne na bi kdo vedel njegovo pravo ime in njegovo preteklost. Sedaj je njegova sestra - njem spoznala svojega brata.

Zaradi tega morajo pa sedaj oblasti reševati še drugo uganko: kako se je iz norišnice pobeglemu Oliverju Jordanu posrečilo priti v angleško armado?

Uprava »Slovenca« Maribor

Koroška cesta 1
Podružnica: Aleksandrova 6

Sprejemajo se oglasi in naročniki lista, izvršujejo vsi upravni posli in dajejo pojasnila, ki spadajo v delokrog upravnštva lista.

Povodenj v Ameriki. Ob reki Columbia v Združenih državah Severne Amerike so divjale velike povodnji. Na reki so pravkar gradili velik jez, katerega pa je sedaj povodenj raznesla. Ostal je le most, medtem ko so vode spodnje dele uničile.

Dijaški nemiri v Bukarešti. Tu so se spopadli levičarski in desničarski dijaki s tako silo, da je morala policija večkrat nastopiti. Na sliki vidimo prevrtnem avtomobil. Ta avtomobil je razvažal levičarsko časopisja, kar je desničarske študente tako ogorčilo, da so ga napadli in prevrtnili.

Tinček in Tonček kot detektiva

54.

Glad je najboljši kuhar.

»Halo,« je čez nekaj minut zaklical Tinček, »prva riba že visi na trnku! Se koj vidi, da sem spreten ribič. Ti najbrž ne bi ujel nobene.«

»Kako da ne!« ga je užaljeno zavrnil Tonček. »Jaz bi jih v tem času gotovo ujel deset.«

»O ti bahač!« se je razjezil Tinček. »Deset bi jih res ujel, pa ne rib, ampak uši, če bi jih kaj imel.«

»Kaj bi se pričakalo!« je po stari navadi zamahnil z roko miroljubni Tonček. »Daj ribo sem, da jo spečem. Ali ne slišiš, da mi čedalje bolj kruli v želodcu?«

»Potrpiljenje je božja mast,« je modro dejal Tinček. »Ene same ribe se ne izplača peči. Počakaj, da jih ulovim deset.«

»No, potem bo pa treba čakati tri dni in tri noči,« je pikro pripomnil Tonček.

»Kaj šel se je samozavestno vzravnaval v ribič. »Rokus-pokus, glej, druga riba je ujela!«

In ni preteklo pet minut, ko je Tinček ujel tudi tretjo ribo.

»Za prvo silo jih bo kar dovolj,« je rekel in položil palico s trnkom v travo. »Zdaj ti bom pa še pokazal, kako se takale jed pripravi.«

Rekli so Tinček počepnil k ognjišču, vrgel ribe v »ponec« in jih začel peči. Tonček pa je skrbel za ogenj in polagal nanj suhljad.

»Tako! Kosilo je pečeno,« je slednjič slovesno dejal kuhar Tinček.

Dečka sta udobno sedla h kameniti plošči in se začela mastiti z okusno jedačo.

»Zdaj pa res ne vem,« je s polnimi usti cmokal Tonček, »ali si tako dober kuhar, ali pa sem tako lačen. Še nikoli mi nobena jed ni tako teknila.«

Dečka se zdaj nista opazila leva, ki je oprezoval za drevesom in s poželjivimi očmi gledal, kako se gostita...

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; zenskojavski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se račun enokolonska, 3 mm visoka politna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Šivilja

ki je vajena prirezovanja za konfekcije, dobi takoj stalno mesto z vsa oskrbo v hiši. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trikotaja« št. 6735. (b)

Zagarja in tesarja

sprejme zagovodja Anton Hvalica, p. Južna Vinica, Strugova, Makedonija. b

Službe iščejo

Vrtnarski pomočnik

išče zaposlenja. — Zlma Franc, Stožice 2. (a)

Stanovanja

Stanovanje

3 sobe, v I. nadstr., sončno, brez kopalnice — se odda za 1. avgust. — Pojasnili: odvet. pisarna v Ljubljani, Miklošičeva cesta 4, I. nadstr. (b)

IS OBE

ISČEJO:

Sobico

znažno, opremljeno, išče gospodinja za julij in avgust. — Ponudbe upravi »Slovenca« do 20. maja pod »Počitnice« št. 6565.

ODDAJO:

Opremljena soba

lepa, mirna, s posebnim vvhodom, se odda. Rešjeva cesta 1, I. nadstr. (s)

Denar

Bančno kom. zavod

MARIBOR, Aleksandrova št. 40, najbolje vnovčuje terjatve pri vseh denarnih zavodih. Za odgovor 3 Din v znamkah.

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10.

Vse denarne posle

s hranilnicami in posojilnicami izvršuje točno in solidno moja oblastveno dovoljena pisarna. RUDOLF ZORE, Ljubljana, Gledališka ul. št. 12. Telef. 38-10. Priložite znamke.

Vse denarne posle denarnih zavodov, vrednostne papirje

vojno škodo

nakup in prodajo izposluje najugodnejše Trg. ag. bančnih poslov AL PLANIŠEK, Ljubljana, Beethovnova ul. 14-I. - Telefon 35-10. Za odgovor znamko D. 3-

Tvrška

A. & E. Skaberne

LJUBLJANA, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet

hranilne knjižice

Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice.

Hranilne knjižice

Združne gosp. banke in Združne zveze kupimo do 1.000.000 Din. Ponudbe upravi »Slovenca«, Maribor pod »Najboljši plačnik« št. 6927. (d)

FILATELIJA

Kupujem in zamenjavam

poštne znamke vseh držav. Pošljite ponudbe na: Solter J. 22, Batorego, Lwow, (Poljska).

Pohištvo

Kompletno spalnico

jedilnico, več omar, otomano in drugo pohištvo, dobro ohranjeno, takoj poceni prodam. Friškovec št. 3. (s)

Spalnice

orehova korenina od 5500 do 18.000 Din. - Tovarna pohištva Malenšek, Ljubljana - Dravljje. (s)

Glasba

Piano

rabljen, dobro ohranjen, kupim po zmerni ceni. - Ponudbe z navedbo cene na upravo Slovenca pod »Piano« št. 6785. (g)

Razno

Hotel »3 Gavrana«

Zagreb. Centralna kurjava, tekoča hladna in topla voda. Sobe neto od Din 25.—. (r)

Auto-motor

Ce avto svoj stari prodajalci al motorja bi znebil se rad, brž kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inserat

Majhen avto

in motorno kolo s prikloico v dobri stanju, takoj na prodaj. J. Brandl, Maribor.

Praga - Baby

automobile, zelo elegantna mala osebna vozila, solidno zgrajena, udobna, hitra, poraba cca. 8 litrov, prodaja zastopstvo po ugodnih plačilnih pogojih. Na skladišču so tudi tovorni avtomobili in avtobusi. Zagreb, Gunduličeva ulica 16. (f)

Motorno kolo

»B. S. A.« 350 cm³, v brezhibnem stanju — ugodno prodam. Miklavčič Matej, Gorenja vas nad Skofjo Loko. (f)

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, ruvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Damski in otroški

predpasniki — specialna izbira pri F. I. Goričar, Sv. Petra cesta 23. Za trgovce engros cene. (l)

Izredna prilika!

Zaradi popolne izpraznitve skladišča odprodajam poleg drugih železninskih predmetov po znatno nižjih cenah: Dvoredne žlečke - Doppelhobel od 42-51 mm po Din 49.—. Kosmače - Schropphobel od 30-33 mm po Din 25.—. Žlečke - Schlichthobel od 42-48 mm po Din 30.—. Spehalniki - Raubhankhobel 60 mm po Din 100.—.

Stanko Florjančič

železnina, Ljubljana Rešjeva 3 (poleg Zmajškega mostu) vhod skozi dvorišče

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (l)

Lepa kuhinjska oprava

ugodno napredaj. Bolgarska 21a-I, desno. (l)

Berite

Slovenca

in oglašujte v njem!

Prijetno britje, gladko in brez bolečin

Skladišče za Jugoslavijo: JUGOFARMACIJA D. D., ZAGREB, oddelek: KOZMETIKA

Trgovski samopomoči

v Mariboru

izrekam zahvalo za takojšnje, točno in izdatno izplačilo podpore po mojem umrlem soprogu Seidlingu Venčeslavu. Priporočam vsakomur pristop k tej kulantni in dobrodelni instituciji. — Ptuj, dne 12. maja 1936.

Seidling Julijana, s. r.

Praktično,

lepo in poceni obličete svoje birmance pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Lucerno

banatsko, domačo črno deteljo, travnasemena in koruzo za sejanje dobite v najboljši kakovosti v Javnih skladiščih pri trvdki

FRAN POGAČNIK

d. z o. z.

LJUBLJANA

Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33.

Birmanske ure

nudi najceneje Ivan Pakiž, Ljubljana, Pred škofijo št. 15. (l)

Manufakturo

po ugodnih cenah in v veliki izbiri nudi državnim uradnikom tudi na obroke - OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO, Ljubljana, Tyrševa cesta 29 (hiša Gospodar. zveze). Do preklica nudimo blago tudi na hranilne knjižice članic Zdržne zveze, Ljubljana. (o)

Za vsako elegantno damo samo

„ALBATRIN“ krema

dnevna in nočna

katero dopolnjuje „Albatrin“ milo in puder

Izdeluje: LEKARNA DERENCIN, Koprivnica.

„Slovenčeva“ podružnica

Ljubljana, Tyrševa cesta

(palača Poštni dom)

ZAHVALA. Za dokaz iskrenega sočustvo-

vnanja in sožalja, ki smo jih prejeli ob ne-

nadni smrti našega ljubelega očeta

Fritza Brunflickera

trgovca

se najprisrčnejše zahvalujemo. — Prisrčna

hvala za poklonjeno krasno cvetje in vence

ter za mnogoštevilno spremstvo na njegovi

zadnji poti. Posebno se zahvalujemo g. dr.

Klasincu za lajšanje bolečin v njegovi zad-

nji uri, lovskim tovarišem, kateri so mu

izkazali zadnjo čast ob odprtem grobu, ga-

silski četi Cirkovce za prevoz rajnega na

pokopališče ter ostalim požarnikom iz Škol

in Spod. Polskave.

Pragersko, dne 10. maja 1936.

Zalujoča rodbina Brunflicker.

Vsem, ki so ga poznali, javljamo žalostno vest, da je umrl danes ob 8 zjutraj naš dobi, nadvse skrbni oče, ded, praded, previden s sv. zakramenti v 95. letu starosti, gospod

Skočir Jožef

državni uslužbenec v pok.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 13. maja ob 17 iz hiše žalosti, Jenkova ulica 25, na okoliško pokopališče. Celje, Kočevje, Tolmin, dne 11. maja 1936.

Zalujoče rodbine: Skočir, Truger.

GLOBOKO POTRTI JAVLJAMO, DA NAM JE

UMRL GOSPOD

JOSIP KROŠELJ

TRGOVEC V CERKNICI

POGREB BLAGOPOKOJNEGA VODJE NAŠE-

GA PODJETJA BO V TOREK, 12. MAJA OB

DEVETIH ZJUTRAJ

CERKNICA, DNE 12. MAJA 1936

A. POGAČNIK

Umrli nam je naša dobra mati, gosa

Marija Kržišnik

Drago pokojnico spremimo k zadnjemu počitku dne 13. maja ob 9 dopoldne na domače pokopališče.

Priporočamo jo v molitev.

Poljane nad Škofjo Loko, dne 11. maja 1936.

Marija por. Oblak, Ivana por. Krek, France, Ana, p. Stefan, S.O. Cist., dr. Ciril, otroci - in ostalo sorodstvo.